

atınca yalnız [n] kalır. Şu halde müvellidülma üssü adedi bakımdan, kesafetin logaritmasına [fakat nakis işaretini zaid'e çevrilererek] müsavidir. İmdi, müvellidülma kesafeti $2 \times \frac{1}{10^5}$ olan bir mahlul farzedelim. Bu halde

$C [H] = 2 \times \frac{1}{10^5}$ olur. Bu müsavatın logaritmasını alırsak,

$\log C [H] = \log [2 + \log 10^{-5}] = [\log 2 - 5]$ olur. Nakis işaretini zaid'e çevirirsek $5 - \log 2$ eder. [2] nin Logaritması 0,30 olduğundan $PH = 5 - 5 - 0,30 = 4,70$ eder.

Şimdi bize [PH] kıymeti 6,30 olan bir adet verilse acaba bu adet ne demektir? Bu davayı halledelim :

Bize verilen bu adet, malumdur ki, 10^6 adedi tamamının nakis işaretli bir üssüdür, başka bir ifade ile bu 6,30 adedi, $\log 10^{-6,30}$ demektir. Binaenaleyh, bize verilmiş olan 6,30 adedi, aslında nakis işaretlidir ki S ö r n s e n teklifine göre ifadeyi basitleştirmek için nakis yazılmaz ve söylenmez. Bu 6,30 adedi, şu mü-

savat demektir : $+ 0,70 - 7,00$. Zira, bu iki adedinin tarhları hasılı $- 6,30$ eder. Bu $+ 0,70 - 7,00$ adetleri birer logaritmadırlar. İmdi bu, logaritmaarı $+ 0,70 - 7,00$ olan adetler nelerdir? Logaritma cetvelinden bulursunuz ve görürsünüz ki 0,70 ninki [5] ve -7 adedinin logaritması ise 10^{-7} dir. Bunları yerlerine koyarsak : $0,70 - 7,00 = 5 \times 10^{-7}$ olur.

Demek olur ki bize verilen [PH] = 6,30 adedi, 5×10^{-7} kıymetinde bir ion kesafetine malik bir vasatı gösterir.

Bu yazı muasır tababet mefhumlarının anlaşılması için bazan da böyle can sıkıcı mevzularla uğraşmak icap ettiğini ve hekimlerimizin bu dava hakkında kısaca kesmiye çalıştığımız nazari cihetlerle üflet ettikten sonra [PH] simbulününün Fizikçe Kimya usullerile ve elektrik mesahalarile nasıl tayin edildiklerine ghemeleri icap eder. Biz, bu yazımızda bu mudil davayı mümkün mertebe açıkca ifadeye çalıştık.

Veremli gebelerde hamle ne zaman nihayet vermelidir?

Dr. Hasan Yusuf.

İzmir memleket hastanesi
Nisabiye mütehasısı.

Veremlilerde hamlin teessüsü muhakkak surette vetirei maraziyenin faaliyetini tenbih etmekte olduğu eskiden beri malumdur. Binaenaleyh hamil teessüs eder etmez inkitanı temin etmek eskiden beri kaide olmuştur. Evvelce geçirdiği tüberküloz lezyonunun tekellüs etmiş bir kaç mihrakını taşıyan hastalar bittabi bu kaidenin istisnasını teşkil ederler. Kezalik latant bir tüberküloz müsabı da hamline pek âlâ tahammül gösterebilir. Buna rağmen bence her tüberküloz müsabı derhal hamlinden kurtarılmalıdır. Çünkü nadir de olsa böyle selim bir seyr tipi gösteren vetirei maraziyelerde hamlin hasta için mühlik olabildiği vakidir. Hatta nefasiyet devresinde habis akıbetleri tezahur eden vak'alar kaydedilmiştir. Bazı müellifler hamlin inkitaa öğratılmasında daha muhafazakâr bulunmak istiyorlar. Veremli gebeleri evvelâ sanatoryomlarda bir kaç haftalık bir müşahede altında bulundurmaya ve hastalığın seyri hakkında bir fikir edinmeyi lüzumlu buluyorlar. Faaliyeti aşikâr vak'alarda, bilhassa tedricen sikletinden kaybeden, terlemeler, öksürük, basil itrahi, emoptizi gibi arazlarla seyr eden veremlilerde hiç bir müellif tereddüt etmemekte ve hamle ilk aylarında nihayet vermekteler. Hatta bu hastalarda sterilisation da yapılmaktadır. Berlin de S t r a s s m a n n' in böyle bir hastaya mihbelle tarikile müdahale ederek hem hamle nihayet veren ve hem de sterilisationu temin eden çok güzel bir ameliyatına şahit olmuştum.

Profesör retçi kuddamiyi mihbelle tarikile rahmi açarak tazyikle beyzayı tam olarak çıkardıktan sonra, bu tarikile gışayı muhatiyi kürete etmiş ve bunu takiben her iki nefiri de muzik hizasından bağlamıştır.

Hamlin son aylarında da bazı müellifler hamle nihayet vermeğe taraftar oluyor iselerde bir çokları artık bu ameliyenin tüberküloz vetiresinin seyriinde mühim bir tebeddül yapamadıktan başka ameliyatın hastanın ahvali umumiyesi üzerinde yapacağı ikinci bir şoku da fazla görüyorlar. Hatta T u r b a n G e r h a r d t hamlin son aylarında ve bilhassa üçüncü devir afetlerine müsap olanlarda artık hastayı kaybolmuş telakki ederek sırf çocuğu kurtarmak maksadilede hamlin devamına taraftardır.

H ü l a s a t a n ; Bence veremlilerde gebelik ilk 2 - 3 ayında tüberkülozun şekli ne olursa olsun - Bittabi eskiden geçirilmiş ve teneddüp etmiş mihrakları taşıyan hastalar müstesna - vakit geçirmeksizin hamle nihayet vermek doğrudur. Bu sığıde çok zaman hastalığın seyriini tevkiif etmek kabil olmaktadır.

Hamlin yüksek aylarında ise müdahale faydasızdır. Hatta çok zaman müdahaleden sonra vetirenin galopan bir seyr kazandığı da vakidir. Binaenaleyh gebeliğin yüksek aylarında hamlin devamını kabul etmek zaruret hükmündedir.